

Vesnice na suchu. Vydatnější zdroje zajistí vodu, ale dražší

Hrozba častějších období sucha nutí obce hledat vydatnější zdroje pitné vody. Řešením by bylo napojení na skupinové vodovody. To se ale lidem nelíbí, voda by totiž zdražila.

Petra Klimková
redaktorka MF DNES

OLOMOUCKÝ KRAJ Ani letošní, na sněh vcelku bohatá zima nezahmala hrozbu sucha a riziko, že některé vesnice Olomouckého kraje přijdou o zdroje pitné vody. Krajský úřad i proto opřahuje plán, kterým už v minulosti navrhoval napojení obcí na vodohospodářské sítě spoléhající na vydatnější vodní zásoby. Stejně jako před mnoha lety ale starostové vesnic více než na

tuto možnost vsází na nové vlastní vrt. Taková voda totiž přijde lidem levněji. I klimatologové však varují, že to může být krátkozraké řešení.

Jak velké je riziko sucha, v regionu naposledy ukázal rok 2015. Z průzkumu, který nechala zpracovat senátorka Jitka Seitlová z Přerovska, vyplynulo, že během léta tohoto roku řešilo problém se zásobováním pitnou vodou víc než padesát vesnic. I když po letošní zimě situace zatím nevypadá dramaticky, starostové se nenechali ukolébát.

„V roce 1975 měl náš vrt vydatnost dva a půl litru za vteřinu, nyní je to v průměru sedm decilitrů. V létě, když dlouho neprší, jde vydatnost ještě dolů. Stalo se, že voda nebyla vůbec, museli jsme ji k nám vozit a velice těžko jsme to přežívali,“ říká starosta Jindřichova na Přerovsku Jaromír Blaha. Obec se zhruba pěti sty obyvateli se bude ještě letos napojovat na nový, 75 metrů hluboký vrt a spolehat, že jeho kapacita vrtů na dalších aspoň dvacet let. Podobně uvažuje i Uhelná na Jese-

nicku, která také bude hledat nový zdroj vody ve svém okolí. V roce 2015 totiž výrazně klesla vydatnost jejího hlubinného vrtu, další vodní zdroj zvaný Červený důl dokonce zcela vyschl. „V případě nutnosti bereme vodu z Lánského potoka, ale ani na něj se v případě sucha nedá spolehnout. Budeme proto hledat firmu, která by nám zpracovala studii, kde by se mohly vykovat vydatné zdroje vody,“ popisuje starosta Zdeněk Hořava.

Voda z Pomoraví nebo od Odry To, že v podzemí i povrchových zdrojích vody ubývá, souvisí se změnami klimatu. Vláda proto loni schválila usnesení, v němž mimo jiné zavazuje ministerstvo zemědělství ke spolupráci s kraji na zpracování plánu tzv. adaptačních opatření. Olomoucký kraj proto aktualizuje již roky zpracovaný koncept rozvoje vodovodů a kanalizací. „Plán vycházel z toho, že dominantní byly skupinové vodovody, které byly problém se suchem schopny

vzhledem ke své velikosti vyřešit. Obce ale zjistily, že je pro ně výhodnější, když si vybudují vlastní zdroj, cena vody vyšla levněji,“ vysvětluje vedoucí odboru životního prostředí olomouckého krajského úřadu Josef Veselý. Realita podle něj ovšem ukázala, že ne vždy obcím vlastní zdroje stačí. I proto je nyní krajský úředníci chtějí přesvědčit, že má cenu využít napojení na větší síť. Ty totiž spoléhají na vy-

datnější zásobárny vody. K takovým patří například zdroje v Litovelském Pomoraví, které jsou schopny dávat až 150 litrů vody za vteřinu. Dnes se odtud čerpá zhruba jen třetina této kapacity. Ve hře je také připojení na ostravský skupinový vodovod, který čerpá z vodních nádrží v povodí Odry a který byl už v minulosti dotažen až do Hranic kvůli výstavbě továrny Philips. Geologové také odhalili další velké zdroje u Hanušovic.

Jak velkou investici by bylo propojit všechny potřebné obce, to si Veselý zatím netroufá odhadnout.

Vzhledem k dřívějším nákladům do vodohospodářské infrastruktury však situaci nevidí nijak dramaticky. „Řada objektů už byla vybudována v dobré víře, že se to propojení uskuteční. Existují vodotočny, které by dnes svou kapacitou mohly sloužit obcím, jež se předtím nenapojily,“ tvrdí.

Dotace na dvojit koleji

K napojování na skupinové vodovody mají obce motivovat i dotace z ministerstva zemědělství, které má na starosti vodní hospodářství. Na druhou stranu ale také ministerstvo životního prostředí podporuje svým dotačním programem budování lokálních zdrojů. A právě na ty obce vodním slyší víc. „Momentálně je cena vodného u nás 20 korun, po napojení na vodovody a kanalizace bychom se dostali na 40 korun. To je docela zásadní rozdíl,“ počítá starosta Jindřichova Blaha. Podobně argumentuje i starosta Uhelné Hořava: „Na Jesenicích je spousta lidí bez práce nebo má špatně placené zaměst-

nání. Místní berou každý nárust ceny vody těžce. Nedávno jsme zdražovali o korunu a i to byl problém.“

Odborníci však varují, že spolehat se jen na lokální zdroje vody nemusí být dlouhodobě udržitelné řešení. S měněním se klimatem přestávají platit zkušenosti předchozích generací. „Klimatické trendy ukazují, že suchá období budou delší a častější. Proto i riziko ohrožení zdrojů podzemních vod z tohoto pohledu roste,“ upozorňuje bioklimatolog Miroslav Trnka z Ústavu výzkumu globální změny CzechGlobe. Podle něj nemusí být rozhodnutí vsadit na místní zdroj vody vždy špatné, ale je nezbytné zahrnout do uvažování měnění se klimatu. „Změna klimatu bude probíhat i v dalších dekadách a během nich budeme muset tuto situaci neustále řešit. Už během příštích 20 let očekáváme, že se intenzita i trvání sucha znaitelně zhorší oproti současnosti, tak jako jsou dnešní podmínky horší než v 70. a 80. letech. Na hledání systémových řešení je proto nevyvíjí čas.“